

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Apare odată pe săptămână sub direcția și editura „SOLIDARITĂȚII” asociația institutelor financiare române
Redacția și administrația în Palatul Camerei de Comerț și Industrie, Cluj, Piața Cuza Vodă No. 16

Membrii asociațiunii „SOLIDARITATEA” sunt:

Agricola (Hunedoara), Agricola (Sebeșul-săsesc), Albina, Ancora, Ardeleana, Armonia, Auraria, A. Avrigeana, Bănățana, Banca Agrară, Banca Poporală (Dej), Banca Poporală păstrare (Mercurea), Cassa de păstrare (Buteni) Codru (Lupșa), Comuna, Conc Cugiereanu, Decebal, Detunata, Doina, Aiud, Grănițerul Bănățan (Mehadia), Isvorul (Sângiorgiu), Lăpușana, Murășanul, Maramurășana, Nădlăcan, (Săliște), Porumbăceana, Progresul, Reun. de impr. și păstrare (Iva-mare), Rîureana (Cap. Măreș), Sătmăreana, Sebeșana (Caransebeș), Secășana, Selăgeana, Sylvania, Someșana, Speranța (Hosman), Șercăuana, Soimul (Vascău) Tărnăveana, Timișana, Țibleşana, Unirea, Vatra, Victoria, Viitorul, Voileana, Vlădeasa, Vulturul (Sălmăciș), Vulturul (Tășnad) Zărândeana, Zlăgneana, Zorile (Banca Invățătorilor).

On. Biblioteca Universității

(1) 2 ex. Fr.

Cluj

săud
beș),
a de
odra
șana
ronul
șuli-
anra)
poru,

ABONAMENTUL

PE 1 AN LEI 200. — PE 1/2 AN LEI 100.

NUMĂRUL 4. — LEI.

REDACTATĂ DE BIROUL „SOLIDARITĂȚII”

Director răsp. ION I. LĂPEDATU
Redactor „ VASILE VLAICU

TAXA PENTRU INSERTIUNI:

De fie-care cm 3 Lei.

Bilanțurile după tarif special.

La 1 Decemvrie 1918.

Se împlinesc cinci ani de-atunci.

Evocăm cu pietate momentele istorice din jurul zilei memorabile a titlului.

Aproape o lună de zile, mai înainte de acest dat istoric, trăiam în frământările sociale introduse de armistițiu și de nota lui Wilson către Români de pretutindenea și prin care departamentul afacerilor străine al Statelor Unite Nordamericane, cu semnătura Dlui Robert Lansing făcea cunoscut Guvernului României, că

... „Simpatizând cu ideea și dorința unității naționale a Românilor de pretutindeni, guvernul Statelor Unite nu va întârzia să-și valideze la timp oportuna influința sa, ca poporul român să ajungă la drepturile sale politice și teritoriale legitime, asigurându-i scut în contra tuturor atacurilor din afară.”

Aveam însă nevoie atunci de un scut în contra atacurilor dinlăuntru: Ungurii și Sașii, actualele minorități, cari nici astăzi n'au încetat cu atacurile lor contra Statului nostru, atacuri, cari pe acel timp se făceau cu foc și cu fer, cu arme de foc și albe, iar nu cu calomniile pe la Liga Națiunilor, ca astăzi.

Dela nota lui Wilson până la adunarea națională dela Alba-Iulia am trăit o lună de

zile într'o revoluție, care s'a desfășurat și a decurs cu minimul de vărsare de sânge, dar o revoluție, cu atât mai serioasă și mai eficace, o revoluție a conștiinței naționale românești.

Erau milioanele de brațe și de vieți românești de pe aceste plaiuri, cari s'au organizat și s'au solidarizat spontan în *garda națională română* care s'a format în fiecare sat și în fie-care oraș românesc până la linia demarcațională, ba chiar și dincolo de aceasta.

În Sibiu era sediul unei legiuni române conștientă de forța ei proprie, organizată în 4—5 din cele mai românești județe, cu brațe și cu arme suficiente.

În Cluj situația era mai critică pentru consiliul național român și pentru garda sa românească, deoarece acest oraș era aproape de linia demarcațională, iar Ungurii din Cluj țineau în Cluj toată armata Săcuilor, în timp ce soldații români grăbiau la vetrele lor. S'au dat lupte și ciocniri între forțele locale românești și ungurești, săsești în toate părțile, mai mult sau mai puțin sângeroase.

Sute de mii de soldați și ofițeri români din partea locului, războinici experimentați în marele război de 4 ani s'au trezit într'o zi, că ei sunt stăpâni pe sine și că soartea neamului este pusă în arma lor, iar arme aveau suficiente.

Aceasta a fost forța armată, care a făcut în luna Noembrie 1918 România Mare, eluându-și și ținând în mâni cu puterea armelor o situație, pe care o lună mai târziu, la Alba-Iulia frunțașii neamului aveau să o consacreze printr'o festivitate națională de o egală importanță istorică, ca și efortul gărzii naționale.

Ne închinăm memoriei acelor legiuni și gărzi naționale, cari în luna Noembrie 1918 și încă o bună parte din Decembrie același an au ocupat și au ținut sub forța lor armată o țară, care își trimitea la 1 Decembrie 1918 delegații ei la marele praznic dela Alba-Iulia.

În jurul orașului istoric era tras un cordon întreit și împătrit de legionari și gardiști în costumele lor naționale, cu cioarecii și cojoacele românești albe, strălucind în vederea armatei lui Mackensen, care a trebuit să stea 3—4 zile pironit în respect, în afară de cordoanele trase în jurul orașului lui Mihai-Viteazul.

Iar în ziua de 1 Decembrie 1918 fix la ora 12 din zi a răsunat din glasul delegaților declarația de unire pe veci în cugete și simțiri, unirea în faptă cu toată suflarea românească.

Suntem datori adevărului să recunoaștem cu pietate și cu admirație, că de astădată toți Români și-au făcut datoria națională: delegații consiliilor și gărzilor naționale județene au proclamat unirea în baza mandatului luat dela acei legionari și gardiști, cari cu o lună mai înainte cu arma în mână au pus stăpânirea definitivă românească pe aceste plaiuri și au ținut-o bravi până la schimbul lor cu armata română.

De asemenea suntem convinși, că numai frământările politice, cari au urmat de atunci încoace au eclipsat importanța forței noastre armate din legiunile și gărzile naționale, cari au făcut unirea cu forța lor armată și au menținut-o mult timp înainte de festivitatea dela Alba-Iulia, festivitate care ar fi fost simplu imposibilă, dacă ar fi lipsit siguranța situației create și ținute de această armată efectivă a conștiinței naționale băștinașe.

Admirăm ținuta aceasta a legionarilor și gărzilor naționale ardeline din Noembrie și

Decembrie 1918, care ne-au făcut cu arma în mână unirea și a ținut-o mult timp înainte și după festivalul istoric dela Alba-Iulia, fără ca să fi incasat măcar un singur cuvânt de mulțumită sau recunoștință națională din partea cuiva.

Dar timpul trece și marea faptă nu va mai putea rămâne totdeauna eclipsată de larma partidelor politice.

Cu cât trec anii, cu atât importanța și meritele respectabilei noastre improvizații armate revoluționare din Noembrie și Decembrie 1918 se vor evidenția mai mult, a acestei armate anonime, care nu a cerut și nu a primit nici o recompensă națională, dar cu toate acestea ea, *garda națională și-a făcut datoria în toate satele ardelenesi, la simplul ordin al conștiinței naționale.*

Din prilejul aniversării zilei istorice, aducem prinusul nostru de recunoștință acestor legiuni și gărzi naționale anonime, cărora până astăzi nu s'a gândit nici un politician român, că țara le datorează respect și pioasă recunoștință.

„Legionarul“ No. 272 Sibiu.

Biroul „Solidarității“ mutându-se în Palatul Camere de Comerț și Industrie din Cluj și stând în contact imediat cu toate autoritățile și corporațiunile economice, financiare, comerciale și industriale, este pus în poziția de a putea servi prompt tot felul de informațiuni autentice, din primele izvoare, bine controlate și verificate.

De asemenea ne-am stabilit legăturile noastre de încredere în capitală, de unde încă putem servi în acelaș chip pe toți membrii asociațiunii noastre. Serviciile sunt gratuite numai pentru membri cu taxele achitate à-jour.

Adresăm rugarea noastră

tuturor abonaților restanți să binevoiască a ne trimite de urgență atât abonamentul restant cât și abonamentul anului curent. Revista se susține cu mari cheltueli de tipar și neplata abonamentelor periclitează apariția regulată a Revistei.

Morala în economie.

Răsfoind colecțiile ziarelor comerțului, industriei, finanței și agriculturii, dela război, dar mai cu seamă dela armistițiul și dela încheierea păcii încoace, constatăm, că spiritul utilitarist, exploatator, speculativ s'a potențat până la culmea infinitului în economie.

Jertfa de vieți și de sânge dintr'o parte a populației, a fost și este sfidată de vânătoria de profit a taberei speculanților.

Maximul de beneficii trebuie obținut cu minimul de muncă, sau — variază cu multă concesie tabăra speculanților — cu minimul de sacrificii.

Muncitorii facturează o muncă de o jumătate de oră cu șase ore la plată, iar oamenii, cari nu se mai mulțumesc cu beneficiile normale, capabile de un trai cinstit, onorabil, cari ținesc mult mai sus de beneficiile posibile de realizat între împrejurări date; oameni, cari nu sunt în stare să cedeze nimic din beneficiile sperative, *vorbesc de sacrificii*, își pun astăzi în cumpănă ultima picătură de morală, ce le-a mai rămas: *minimul de sacrificii*, sub condiția bine înțeleasă de a obține beneficii superioare, maximul de beneficii.

Speculația este decretată chiar drept principiu economic de primul rang și vai de economistul, care ar îndrăzni să contrazică.

Incolo tot ce se zice, tot ce se scrie este un amestec tulbure, care este ticluit așa, ca să producă o amețală, o situație bună de exploatat.

Câte nu s'au scris de ex. despre necesitatea exportului, pentru-că — vezi Doamne — numai exportul și balanța comercială activă este în stare să ridice valuta.

Știam, că în fiecare an exportul a crescut și cu toate acestea leul a scăzut. A trebuit să vină o comisiune economică străină să dea ocazia ministrului nostru de comerț să arete, că exportul nostru a ajuns superior importului, că balanța comercială a României este activă.

Și cu toate acestea leul a scăzut.

Dar teoria speculanților nu roșește de rușine nici atunci, când își dovedește, că bietul cetățean este în rătăcire, dacă crede că valuta influențează prețurile pieței.

Speculația sinceră zice așa:

Prețul trebuie ținut și trebuie urcat necondiționat cât mai sus, indiferent de valută.

Pentru-că leul ori scade, ori crește. Dacă scade leul, negustorul nu se poate expune

să-și vândă marfa decât cu un preț mai mare, așa ca prețul de astăzi să îl acopere pe cel de mâine-poimâine, când cine știe cum va scădea leul? Spre scopul acesta s'a inventat și povestea negustorului de cuie, care tot vânzând și cumpărând la cuie în cursul scăderii valutei, s'a trezit, că din tot magazinul nu i-a mai rămas decât un cui singur, cumpărat cu prețul vagonului de altă dată, un cui singur, bun de...

Dar dacă crește leul, atunci nu-i permis să scadă prețurile, așa zice speculația: pentru-că nu se poate vinde cu 50 lei marfa cumpărată cu o sută.

Așadară, când scade leul, prețurile se urcă, iar când se urcă leul, prețurile se cramponază, nu vor să scadă, nici de s'ar face leul de aur, asta-i legea speculației.

Este interesant numai, că tabăra speculanților este identică cu ceata celor exploatați: este o generală învărteală oarbă, în care omul speculator nu vrea să vadă, că singur este tras pe masa de operații a altor speculatori, a altor vânzători de profit, fiind tratat cu aceleași metode, după ultima modă.

Advocatul gărzii speculanților pledează în No 2416 al ziarului «Argus» astfel:

«Speculația este nu numai o operație perfect morală și foarte răspândită, ci are și un rol economic din cele mai utile, morală nefiind o noțiune absolută, ci relativă. Sălbatecii, care-și omoară părinții la bătrânețe și-i mănâncă cu pietate, nu sunt cătuși de puțin imorali, ba din contră, se conformează cu strictete moralei lor.»

Ne scârbim de această morală economică profesată și practică pe o scară atât de întinsă și mondială.

Vom căuta însă, dacă aceasta este singura morală, care a mai rămas în economia națională?

Urcarea leului.

Japonezii cumpără lei pe piața Parisului.

Urcarea continuată a leului, survenită pe neașteptate, găsește tot felul de justificări în cercurile noastre financiare

Astfel se spune, că din pricina crizei de numerar, mulți detentori de devize străine s'au văzut nevoiți să arunce pe piață dolari, franci și lire sterline sub paritatea Parisului, pentru a-și procura lei necesari la acoperirea plăților curente cum a fost cazul unei societăți petrolifere străine dela noi.

Devizele străine, cari se aruncă la noi pe piață, sunt atât de abundente, încât scăderea lor este antermergătoare cotărilor, cari se fac la bursa din Paris.

Dar de sigur, că nu această operațiune determină urcarea leului la bursa din Paris. Se afirmă, că pe piața Parisului s'au făcut în ultimul timp mari cumpărături de lei, de către un consorțiu japonez, care voește să cumpere dela noi lemne de construcție.

Faptul acesta este exact. După catastrofa din Japonia au sosit în țară diferite misiuni japoneze, cari cumpără mari cantități de lemne de construcție. Cumpărăturile acestea datează de câteva luni și ele se accentuează din ce în ce mai mult. Japonezii achiziționând lei efțini pot plăti prețuri bune și izbutesc să forțeze chiar puterea noastră de export.

De altfel chestiunea aceasta a fost adusă și în discuția ultimului congres al inginerilor. S'a afirmat acolo, că aceste cumpărături au provocat o adevărată devalizare a pădurilor noastre și s'au ridicat chiar protestări împotriva modului cum se face exploatarea pădurilor noastre, de câteva luni.

După unele din afirmațiuni, valoarea lemnului achiziționat de misiunile japoneze ar trece de 2 miliarde.

Din toată lumea.

Informațiuni luate prin Institutul Economic Românesc.

Anglia.

Producția grâului este estimată la 1515 tone față de 1674 din anul precedent, a orezului 5 mil. față de 5.068 mii. Reducerea recoltei se datorește micșorării suprafeței însămânțate, care a fost inferioară pentru toate culturile cam cu 10% (1 tonă=1016 kg).

Consumul de tutun a fost în primele 8 luni de 86'8 mil. lire față de 89'1 mil. din anul 1922. Exportul de tutun a crescut dela 9'4 mil. lire în 1922 la 11'5 mil. lire în 1923.

Consumul de ceai pe 1923 este evaluat la 410.000 libre față de 30000 libre în mediu 1911/13 (1 libră=453 gr. și 593/1000).

Sir Erric Geddes preș. fed. sud-britanice într'un discurs a caracterizat cauzele reducerii exportului arătând, că o îmbunătățire nu se poate face decât în câțiva ani, căci recăpătarea vechii clientele cere eforturi îndelungate și persistente. Recomandă statului reducerea cheltuielilor publice, împiedecarea concurenței țărilor cu moneda depreciată, cari nu și plătesc măcar datoriile.

Se plănuește înființarea de taxe vamale protecționist față de toate țările cu valuta depreciată și legi pentru protejarea industriei.

Austria.

Deficitul bugetar s'a redus dela 370 la 260 miliarde coroane hârtie, economisând din imprumul internațional 800 miliarde coroane hârtie.

Bulgaria.

Recolta cerealelor este următoarea:

Grâu . .	1.055.000	tone pe	914.000	ha
Săcară . .	215.000	" "	175.000	"
Orz . .	267.000	" "	245.000	"
Ovăs . .	145.000	" "	180.000	"
Porumb . .	5.000.000	" "	136.000	"

Producătorii de tutun se vor grupa într'o asociațiune, spre care scop vor convoca un congres. Con-

sumul de tutun s'a ridicat în 1922 la 4.660.000 kg. Pentru primele 10 luni ale anului 1923 el este evaluat la 890.000 kg. lunar.

Prețurile vitelor la târgul din Șumla a fost: cași până la 25000 leva, boii 20000 leva perechea și vacile cu lapte 6000 leva.

Cehoslovacia.

Bugetul 1924 se echilibrează cu 16¹/₂ miliarde de Cor. Cheltuielile față de 1923 sunt reduse cu 2¹/₂ miliarde coroane.

Producțiunea de spirt a fost în perioada de producțiune 1921—2 de 63.554.522 hectolitri, fiind în activitate 834 fabrici agricole și 37 fabrici industriale.

Elveția.

Căile ferate elvețiene, cari au înregistrat în anii trecuți mari deficite, în anul curent au un excedent de 81 milioane franci. Creșterea profitului net se datorește reducerii cheltuielilor cu 42 milioane, încasările s'au mărit numai cu 15 milioane franci.

Franța.

Agricultura. Recolta anului curent nu acopere nevoile țării. În luna Septembrie s'a cumpărat grâu strein de 300 milioane franci. Recolta acestui an se estimează la 79 milioane chintale. Populația agricolă nu prea își vinde stocul cerealelor, așteaptă urcarea prețurilor. Tonajul încărcărilor pe căile de navigație a fost în 1922 de 7,808.847 tone, iar în 1923 de 9,009.887 tone. Un nou port petrolifer francez se construiește la Brest cu un rezervoriu de 340.000 tone.

Populația Franței în primul semestru 1922 s'a sporit cu 43.000 suflete. Această îmbunătățire se datorește reducerii mortalității dela 387.000 la 352.000, căci numărul nașterilor a scăzut și anul acesta din nou cu 863.

Germania.

Rentenbank o nouă bancă de emisiune va emite bilete „mărci de rentă“ acoperite prin r'o ipotecă legală de 3.200.000.000 mărci aur asupra proprietății agricole, industrie, comerț și bănci. Indexul, cheile de cifre vor pierde importanța lor prin trecerea dela calcularea în mărci hârtie la calcularea în mărci aur. Transformarea tarifului în aur din prețuri de mărci hârtie se va face după cursul oficial al dolarului.

Aurul lui Reichsbank a fost în parte înstrăinat în anul acesta. 150 milioane mărci aur s'au dus la Londra și 115 la Berna. Prețul monedelor de argint cumpărate de Reichsbank s'a fixat la de 35 de miliarde ori valoarea lor nominală.

Grecia.

Sunt semne de îmbunătățire comercială și industrială. Oamenii de afaceri fac investiții industriale și fabrici. Se incurajează fabricile de covoare, la cari participă și capital englez.

Italia.

Recolta sfeclii de zahăr se estimează la 2.600,000 tone de pe teren de 930000 ha, cam 28 tone mtr. pe ha. Producția zahărului se extindează cam la 300000 tone, acoperind necesitățile consumației interne. Bugetul italian pe 1923—4 înregistrează un deficit de 4.453 mil. lire față de 1852 mil. lire anul precedent.

Se emite un împrumut de 1 miliard lire sub formă de bonuri de tesaur pe 9 ani.

Jugoslavia

a exportat în primele 6 luni în Italia mărfuri de 85 milioane lire lunar și importat cam 27.5 milioane lire lunar.

Hugo Stinnes împreună cu câteva grupuri financiare americane a cerut concesionarea înființării de cuptoare înalte la Prigedar în Jugoslavia.

Se evaluează impozitul la 85 dinari de cap de populație.

Banca Națională a Jugoslaviei va avansa credite agricultorilor pentru încurajarea culturilor.

Pădurile Jugoslaviei au o întindere totală de 5,168.455 arii, din care 2,030.415 arii aparțin particulilor.

Importul de zahăr în 1922 a fost de 27.76 mil. kgr. față de 32.4 în 1921.

Polonia

după acoperirea nevoilor consumului intern are disponibil pentru export 152.000 vag. cereale de pâne; 46.000 vagone orz și 150.000 vagone cartofi.

Portugalia.

A majorat taxele maximale de vamă cu 300% la toate produsele, cari intrau în țară.

România.

Asociațiunea Băncilor Române studiază și are în lucrare o lege privitoare la bănci în legătură cu modificarea codului de comerț, va înființa un serviciu de informații de statistică bancară.

Distribuirea semințelor pt. vermi de mătase pentru 1924 se va începe în 1 Martie pe baza înscrierilor. Cereri însoțite de un acout de 10 lei pentru fiecare gram se vor înainta până la 1 Ianuarie 1924 la Stațiunea Sericicolă Baneasa București.

România a exportat dela 1 Jan—30 Sept. următoarele cantități:

4564	tone grâu	în valoare de	16.385.000	lei
6218	„ făină de grâu	„	33.838.800	„
561.322	„ orz	„	1.966.400	„
157.027	„ ovăs	„	579.013	„
230.100	„ porumb	„	919.524	„
48.252	„ fasole	„	278.315	„
108.164	„ benzină	„	1.245.709	„
71.918	„ capete boi	„	458.097	„
34.285	„ tone sare	„	23.672	„

Ungaria.

Finanțarea exportului de cereale reclamă un credit de 30 Miliarde Coroane. Disponibilul pt. export este 800—1000 vagoane.

Se va înființa o nouă bancă de emisiune cu capital de 70 Milioane coroane aur subscris în parte din străinătate.

Cine are ochi de văzut, să vadă, că „Revista Economică” este singura foaie românească luptând pentru solidarizarea forțelor economice românești.

CRONICA SĂPTĂMÂNALĂ

Dela „Asociațiunea” din Sibiu. La 1 Decembrie a. c. se împlinesc cinci ani de când s'a ținut în Alba-Iulia marea adunare, în care s'a proclamat Unirea noastră cu vechiul Regat. Ziua aceasta memorabilă va trebui să fie sărbătorită după cuviință. Ministerul Instrucțiunii a dat o circulară în urma căreia întreg Ardealul în ziua de 1 Dec. o zi ferială, iar în toate școlile va urma să se țină câte o sărbătoare. De asemenea s'a îngrijit și Ministerul de Interne. să dea un ordin, care decretează ziua de zi ferială.

Nu mai trebuie să insistăm aici asupra însemnătății zilei. Vă rugăm să dați întreaga importanță festivalurilor ce se vor ține și să comemorați în articoli speciali clipa solemnă când se împlinesc 5 ani dela desrobirea noastră. Servind publicistica astfel își servește neamul și omenirea.

Comitetul central al „Asociațiunii”.

Necrolog. Dr. Iulian Pop Fost primar al orașului Cluj, Advocat, căpitan de rezervă, fondator și membru în cons. de adm. al băncilor „Vlădeasa” „Coroana” și a decedat la 22 Noembrie 1923, în anul 44-a al vieții, după o boală nemiloasă.

Fie-i țărâna ușoară!

Personale. Directorul „Solidarității” și al „Revistei” noastre, Dl Ion I. Lăpedatu, este delegat din partea Statului ca expert tehnic la desbaterile și tratativele în curs între România și Ungaria cu privire la punerea în aplicare a clauzelor economice și financiare ale Tratatului de pace dela Trianon.

Atelier de covoare în stil românesc. Un frumos avânt de industrie casnică românească a luat ființă în comuna Rășinari. unde doamnele Ciucianu și Pria au pus bază unui atelier de cusături naționale românești. Deocamdată se execută mai mult covoare, fiind acestea foarte căutate, în urma frumuseții motivelor și a lucrului solid. În atelierul doamnelor Ciucianu și Pria lucrează mai multe fete din Rășinari, sub directă conducere a doamnelor numite. Sârguința ce se depune în toate lucrările, o să le aducă răsplata meritată.

Importul obiectelor de strămutare. Ministerul finanțelor a dat ordin vămilor a dat ordin vămilor să ceară persoanelor, cari se întorc din străinătate cu obiecte de strămutare, documente autentice, eliberate de autoritățile din țările unde au stat și certificate de la legațiile sau consulatele române respective, în cari să se ateste, că persoanele acestea au locuit cel puțin doi ani în străinătate.

Dacă nu produc asemenea documente, vămile — spune ordinul, — vor supune obiectele importate la plata taxelor vamale legale, chiar dacă aduc autorizații de strămutare cu scutirea de taxe.

Primejdia șoarecilor de câmp. În județul Sibiu s'a înmulțit în mod îngrozitor șoarecii de câmp distrugând în mare parte semănăturile de grâu făcute de săteni.

În ajutorul acestei nenorociri abătută ca toate altele pe capul plugarului, nu este de cât nădejdea în o ploaie torențială, care înecându-i îi împușinează și răcește pământul, oprindu-le înmulțirea.

Acești șoareci se pot numi șoareci călători, care anii trecuți au năpustit în județul Brașov.

Un mijloc bun și practic pentru împușinarea șoarecilor sun câinii de câmp și chiar de sat. Aceștia omorâ foarte mulți șoareci însă — dnpă cum suntem informați, — sunt opriți de Inspectoratul Vânătoarei. Credem că în acest caz, — față de primejdia care ne amenință, va trebui să se ridice această opreliște.

Pentru valorizarea doagelor de stejar s'a ținut zilele trecute o consfătuire la Cluj. Au fost reprezentate vre-o 18 firme, cari au în depozit cam 500 mii vedre de doage, în valoare de aproape 80 milioane lei. S'a arătat, că aceste doage fiind făcute în vederea exportului, pentru butoaie mici de bere, nu se pot folosi în țară. La urmă s'a ales o comisie, care să intervină la guvern, cerând permiterea exportului acestor doage, din cari unii producători au început a le vinde ca lemne de foc. S'a mai constatat, că firmele reprezentate ar putea produce aproape 500 mii doage anual, dacă n'ar avea piedeci cu comerțul etc. și dacă s'ar găsi cumpărători. cari să se grăbească a plăti fără discuție beneficii de 4—5 sute la sută intermediarilor.

„ARDELEANA“

instituit de credit și de economii, societate pe acțiuni în Orăștie.

Concurs.

Banca „Ardeleană“ s. a. în Orăștie publică concurs pentru ocuparea **postului de director executiv.**

Ofertele sunt a se înainta împreună cu indicarea pretensiunilor de salariu și cu documentele privitoare la cvalificația teoretică și practică a referențitorilor *până la 20 Decembrie a. c.*

Postul se poate ocupa imediat după denumire. Orăștie, la 10 Novembre 1923.

1-3

Diracțiunea.

„VLADEASA“

instituit de credit și economii societate pe acții în Huedin

Concurs

Banca „Vlădeasa“ s. a. în Huedin publică concurs pentru ocuparea alor.

2 posturi de contabil

la centrală în Huedin și la sucursala în Hida.

Ofertele sunt a se înainta împreună cu indicarea pretensiunilor de salariu și cu documentele referitoare la cvalificație și practică *până la 20 Decembrie 1923.*

Posturile se pot ocupa imediat după denumire. Huedin, la 20 Noembrie 1923.

Diracțiunea.

„MUREȘIANA“ instituit de credit și economii, s. a., Reghin.

2403.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai Institutului de credit și economii Mureșiana din Reghin, prin aceasta se convoacă la o

Adunare generală extraordinară

care se va ține la 20 Decembrie 1923 ora 3 p. m. în localul băncii din Reghin, cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Modificarea statutelor.

Domnii acționari care vor se ia parte la adunare, sunt rugați ași depune acțiunile scrise pe numele lor ear cei care vor fi reprezentați prin plenipotențiași, dovezile de plenipotență — la cassa institutului cel puțin cu o zi înainte de adunare. Acțiunile se pot depune pentru acest scop, și la alte institute membre la Solidaritatea. În cazul acesta însă, cu cel puțin trei zile înainte de adunare.

Reghin, la 23 Noembrie 1923.

DIRECȚIUNEA.

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI.

SITUAȚIUNE SUMARĂ

1922

4 Noembrie

A C T I V

1923.

27 Octombrie

3 Noembrie

5,159,927.024	493.755.430	aur depozitat (monete și lingouri)	428.139.689	5,896.797.755	5,896.797.755
	1,689.111	aur (lingouri)	6.818.451		
	37.550.249	„ (monete)	112.609.089		
715.525	4,626.932.234	„ disponibili, trate și bonuri de tezaur aur	5.349.230.535	572.209	682.168
		Argint și diverse monete			
3,401.415.988		Efecte scontate		5,396.512.061	5,377.169.067
	(34,457.95)	Imprumuturi pe efecte publice	198.777.600		
224,381.631		172.820.550 Imprumuturi pe efecte publice în cont curent	208.708.000	373.434.382	358.801.097
	(89.913.681	82.906.869 din care nu s'au ridicat lei:	48.684.503		
8,042.556		Imprum. Statului de 15 milioane fără dobândă (1901)		8,042,556	8,042,556
	Impr. Statului pentru necesitățile Tezaurului:	Impr. de 1.600 milioane (1914...1918)	1.286.000.000		
	„ „ „	„ „ 1.500 „ (12 Mai 1919)	1.498.942.854		
	„ „ „	„ „ 1.000 „ (16 Oct. 1919)	1.000.000.000		
	„ „ „	„ „ 200 „ (1920 B. P.)	150.000.000		
	„ „ „	„ „ 400 „ (30 Iulie 1921)	—		
5,282.135.816	„ „ „	„ „ 2.500 „ (5 Ian. 1921)	399.457.212		
	„ „ „	„ „ 200 „ (30 Iulie 1921)	200.000.000	4.534.400.066	4.534.400.066
	Impr. Stat. p. unificarea moned.	Impr. de 5 miliarde (11 Iunie 1920)	5.000.000.000		
7,055.670.996		„ „ 2 1/2 „ (5 Ian. 1921)	2.026.633.968	7,026.638.968	7,026.638.968
95,449.942		Casa de imprumut pe gaj agricultorilor și industriașilor		82.075.386	79.896.540
11,997.418		Efectele capitalului social		11.999.940	11.999.940
32,958.207		„ fondului de rezervă		31.890.300	31.890.300
3,785.322		„ „ amortizării imobilului, mobilierului și mașinilor de imprum		3.542.160	3.542.160
48,288.162		Imobile		105.582.120	109.543.084
3,894.934		Mobilier și mașini de imprimare		7.031.384	7.340.658
14,723.341		Cheltuieli de Administrație		22.607.857	25.106.343
174,187.340		Conturi curente		26.625.544	22.782.468
144,169.189		„ de valori		234.867.153	278.043.354
393.699.280		„ diverse		615.409.262	596.422.060
22.055.442.671				24.379.029.103	24.370.098.584
		P A S I V			
12.000.000		Capita:		12.000.000	12.000.000
67.350.744		Fond de rezervă		74.002.524	74.002.524
20.349.763		Fondul amortizării imobilelor, mobilierului și mașinilor de imprimare		44.579.157	44.579.157
15,402.239.837		Bilete de bancă în circulație		17.641.992.200	17.653.534.705
14,000.618		Profit și Pierdere		15.048.362	15.048.362
52,265.440		Dobânzi și beneficii diverse		89.907.084	96.431.383
1,435.407.152		Conturi curente și recipise la vedere		566.654.635	504.396.982
5,051.829.117		Conturi diverse		5.874.845.141	5.970.105.471
22.055.442.671				24.379.029.103	24.370.098.584
		21 Oct. 1922.	Efecte și alte valori de restituit	20 Oct. 1923	
10,884.906.039		313.000.553	Efecte și alte valori în păstrare	337.118.242	
		9,164.334.000	Bonuri de tezaur aur din gaj p. Impr. Statului	8.638.834.000	
		1,407.571.486	Efecte în gaj și în păstrare provizorie	2.457.222.297	
			Conturi de ordine		
1,715.307.125				1,762.241.166	1,778.587.874
600.213.164				13.387.743.051	13,211.762.413

Taxa: (Scont 6%
(Dobânda 7%.

Cruțarea și renunțarea sunt cele mai bune mijloace de apărare contra jafului și contra pirateriei în comerțul de azi. Pedepsiți speculatorii prețurilor, renunțând la chelufiala, ce vi-o pretind ei spre a-și face profituri speculative.

Vedeți, că economia oamenilor deștepti se întemeiază pe administrarea cuminte a averilor disponibile. Veți chivernisi deci din averile voastre, cel puțin, ceasurile vieții și sănătatea voastră.

INDUSTRIA ALCOOLULUI, SOCIETATE ANONIMĂ. CLUJ.**CONVOCARE**

Domnii acționari ai societății anonime „Industria Alcoolului, Cluj, vă invită prin aceasta la

Adunarea Generală Ordinară

care va avea loc în Cluj în localul societății (Str. Calvin No. 4 parter) la 3 Decembrie 1923, la 8 oare a. m. cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Deschiderea adunării generale
2. Bilanțul anului 1922 și raportul cenzorilor
3. Darea absolutoriului
4. Deciziunea cu privire la pierderea arătată în bilanț
5. Alegerea de membrii în Consiliul de administrație
6. Alegerea de cenzori
7. Sporirea capitalul social
8. Eventuale propuneri pentru liquidare.

Cluj, la 20 Noembrie 1923.

DIRECȚIUNEA.

BILANȚ INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 1922

ACTIVE		PASIVE
Mașini și unelte la fabrica industrială	1376320 51	Capital so ial — — — — — 2000000 —
Fabrica agronomică — — — —	339260 16	Creditori — — — — — 235738 87
Imobilul din Cluj str. Căramidăria 13	1602969 80	Trate — — — — — 2800000 —
Debitori — — — — —	361194 74	
Poziții transitoare — — — — —	12000 —	
Pierdere — — — — —	343993 66	
	4035738 87	4035738 87

PROFIT ȘI PIERDERI LA 31 DECEMBRE

DEBIT		CREDIT
Interese — — — — —	136685 94	Pierdere — — — — — 343993 66
Spese de regie și fondare — — — —	207237 72	
	343993 66	343993 66

Cluj, la 31 Decembrie 1922

DIRECȚIUNEA:

Rațiu
președinte

Frenkel m. p.

Dr. Popp m. p.

Dr. V. Poruț m. p.

Onorată Adunare Generală!

Subsemnații cenzori am examinat bilanțul pro 1922 al societății anonime: Industria Alcoolului din Cluj și aflăncul exact, Vă propunem aprobarea aceluia și transpunerea pierderei arătate de lei 343, 993. 66 bani. În fine Vă rugăm a da absolutul atât Direcțiunei cât și noă.

Cluj, la 20 Noembrie 1923.

CENZORI:

Dr. Max Klein.

Dr. Alexandru Simon.

V. Osvadă.